

'La tertúlia proscrita': El català entra amb força a la campanya electoral

 Subscriptor

VilaWeb®

Menú

Blanca Llum Vidal: "És difícil de concentrar el desig en un sol lloc de manera permanent"

Entrevista a la poetessa Blanca Llum Vidal, que fa poc que ha publicat 'No cometràs adulteri' i 'Llegir petit'

Anna Zaera

Albert Salamé (fotografies)

19.04.2024 - 21:40

Actualització: 19.04.2024 - 22:54

La conversa transcorre a la plaça del Diamant, a Gràcia. Blanca Llum Vidal (Barcelona, 1986) l'ha triada com a epicentre del diàleg perquè sap que s'hi referirà. A la plaça, a Rodoreda, a *La mort i la primavera*, a les violències, a la poesia. En realitat, hem quedat per parlar sobre *No cometràs adulteri* (Editorial Fragmenta) i hi cabrà també *Llegir petit* (Arcàdia), les dues publicacions recents. La poetessa, que escriu profund i parla clar, em sorprèn amb una revelació inicial: escriure sobre sexualitat l'ha col·locada en una situació de vulnerabilitat davant alguns homes, que la confonen amb el que expressa i se senten impunes per l'assetjament verbal. Però abans situem-nos.

—**Us encarreguen de parlar sobre l'adulteri.**

—Vaig agrair molt que em convidessin a pensar sobre l'adulteri. Tant *En la princesa sou vos* com *Aquest amor que no és u o Amor a la brega*, la sexualitat hi és present. I la llibertat també. M'interessava parlar de l'adulteri i també dialogar amb la Bíblia.

El butlletí de la tertúlia proscrita

Rep al teu correu el pòdcast de La tertúlia proscrita

—**Ja fa uns quants mesos que circula.**

—Sí, i una cosa que m'ha passat darrerament i que tinc moltes ganes de dir és que pel fet d'haver escrit sobre l'adulteri, és a dir, sobre sexualitat, i sexualitat molt explícita, alguns homes se m'han adreçat fusionant-me amb l'assaig. Això és un assaig, un objecte de pensament, jo no sóc un personatge que vol follar-s'ho tot. Aquest fet em situa en un lloc bastant vulnerable i fràgil. No em vull erigir en víctima perquè no m'ha assetjat ningú, ja que ho he aturat, però m'ha sorprès que certs homes s'agafessin a paraules meves i em fessin comentaris com: "Em sento adúlter parlant amb tu, perquè això és el que tu expliques a l'assaig."

—**No us havia passat abans?**

—M'havia passat per primera vegada una mica amb *La princesa sou vos*. Per tant, constato que en la mesura que les dones treballem i pensem la sexualitat, ens col·loquem en un lloc delicat, del qual jo no vull sortir, ni penso fer-ho.

—**Què va passar?**

—En aquella ocasió hi va haver un petit assetjament per les xarxes socials, i fins i tot ho vaig anar a consultar a la policia per saber què havia de fer, perquè era una mica bèstia.

—**Encara és més greu quan t'assetja qui et contracta per treballar. Hi ha la jerarquia.**

—Exacte. Sí, sí, personatges un punt mediàtics, fins i tot personatges que a vegades han estat denunciats per assetjament. Se saben absolutament impunes i continuen. A mi ningú no m'ha agredit sexualment i jo vull que

quedi molt clar que distingeixo molt "un passar-se de la ratlla", d'una agressió sexual. Perquè aquí es confon tot d'una manera aberrant. Des d'una part del feminisme. Jo en aquest sentit em sento molt propera a la Clara Serra. Que l'han arribat a acusar de fer apologia de la violació. Una cosa que em sembla gravíssima i d'una mandra intel·lectual terrible.

—Precisament, comenteu en aquest assaig que la paraula pot ser més perillosa que els cossos, que el fet de tenir sexe. "És més significatiu un idil·li mental que un festeig sexual i potser és més adúlter parlar que follar", dieu.

—És molt interessant això, perquè em posa en una contradicció. És cert que a l'assaig jo dic que l'adulteri es pot produir a través del llenguatge, a través de la paraula, i que això pot tenir la mateixa potència que un adulteri físic. Però en aquest cas, sí que distingeixo entre una agressió verbal i una agressió física.

—Són violències diferents?

—Una violència cultural s'ha de combatre també, és clar. És el que va fer fins i tot aquesta senyora de la plaça on som, Mercè Rodoreda, que va combatre violències. Per exemple, a *La mort i la primavera*, combat violències històriques i polítiques. No és igual que et fotin un tret, que et violin o que t'enviïn a un camp d'extermini. Fusionar-les és un perill postmodern banalitzador i horrible.

—Dieu que l'adulteri pot ser un esdeveniment que encaixa en la lògica de l'estat, de la normalitat, d'allò més previsible i freqüent.

—Jo no sublimo pas l'adulteri, és a dir, no dic pas que és millor tenir moltes relacions sexuals que tenir-ne només una. Però sí que crec que és molt difícil de concentrar el desig en un sol lloc i de manera permanent. D'això en parla Foucault. I ara llegeixo *La promesa* de Marina Garcés. Prometre fidelitat és un acte absolutament performatiu. És una cosa raríssima, perquè tu no saps mai la contingència de la vida. No saps què et passarà.

–**Citeu Marina Tsvetàieva, que diu que qui estima només una cosa no estima ningú. També hi ha la visió contrària: qui ho estima tot no estima res.**

–És molt bonic això que dius, hi estic d'acord també, perquè qui ho estima tot no tria, no es posiciona ni es responsabilitza i, per tant, per mi no és una actitud política. Podria ser una mena de vitalisme desenfrenat.

–**Parleu de l'adulteri com d'una bena que guareix, empara i protegeix.**

–Sí, crec que s'ha de fer un petit incís, i és que vaig agafar una sèrie d'objectes per extreure'n característiques i extrapolar-les amb una comparació. Jo el matrimoni no el jutjo i no me'l miro per sobre l'espatlla. Sí que dic que jo no el visc ni el viuré. És una realitat que tinc lluny. Com es diu a *La mort i la primavera*, crec que el matrimoni pot ser una grandíssima repressió del desig i de la llibertat. I, en aquest sentit, l'adulteri, doncs, podria fer el servei d'una mena de bena per a guarir una ferida. Perquè l'única cosa que hi ha abans de l'adulteri és el matrimoni.

–**Com l'heu construït l'assaig? A partir d'aquestes imatges? De cites? O d'una estructura teòrica articulada prèviament?**

–Molt interessant. Com que és un assaig breu, la primera cosa que vaig decidir va ser que no citaria gaire i que si citava seria de manera indirecta. Vaig pensar que tenia ganes de fer un invent. Em va fer molta gràcia que Anna Punsoda em digués: "Compte, no facis una cosa excessivament lírica." Llavors em va venir aquesta idea de les imatges. A mi m'agrada molt que a la meua obra hi hagi coses, objectes. Els objectes serveixen per a pensar moltes coses. Són coses petites, des d'un calces a una cullera, que serveixen per a fer reflexions de caràcter existencial. Jo les vull posar al mateix nivell que la mort o l'angoixa.

–**En la segona part expliqueu un conte de Víctor Català. Per què aquesta tria?**

–Primera perquè Víctor Català és central en mi. M'agrada molt com es posicionen en la vida i en l'art. Té un conte sobre un doble adulteri, i em sembla molt interessant la seva visió. És molt *queer*. M'és igual que els senyors em considerin exagerada. Al final tots es perdonen entre sí. Acaben tots vivint junts sense vincles consanguinis i en pau i harmonia. Això és una família diversa *queer* i és molt preciós.

–**De vegades us enutja que hi hagi tantes etiquetes.**

–Potser massa. A ella no li feia falta dir que era feminista. Però crec que ens pot aportar moltes coses en els debats actuals.

–**L'adulteri sembla un concepte antic.**

–Potser és antiga la paraula. A mi em conviden a pensar sobre relacions que van més enllà de la suposada relació que tens. I això és plenament d'actualitat. Això no és passat de moda. Avui s'obren i es tanquen relacions, se signen contractes relacionals, es defensa o s'ataca el poliamor. Tot això és sobre la taula. Jo crec que la humanitat no ho superarà mai i potser per sort, vull dir. I cada vegada que penjo la portada del llibre o la paraula adulteri, Elon Musk m'ho censura dient que això és contingut per a adults.

 Podeu comprar els llibres de Blanca Llum Vidal la botiga de VilaWeb

---

–**Jugueu amb l'etimologia de la paraula.**

–Em va interessar la idea d'adulterar una cosa, de contaminar-la, de barrejar-la, perquè crec que una relació adúltera és això. És barrejar-te i experimentar amb realitats diferents, amb cossos diferents, amb maneres de parlar diferent.

–**Parleu de relació amb l'alteritat.**

–Amb l'adulteri hi ha una multiplicació de coses. Hi ha més alteritats. I per això, diferents parts de tu es manifesten. També les parts ocultes i reprimides que la societat no deixa aparèixer. No tan sols des de l'església, sinó potser també des del feminisme. Evidentment que jo no vull que em forcin a res. Però el consentiment forma part dels jutjats, i el desig, de les persones. Això és el que diu la Clara Serra. Si es fusionen aquests dos conceptes, som davant d'un món monstruós.

–**El feminisme imposa massa, en alguns casos, què és correcte o què és incorrecte?**

–Els debats que es produeixen en el món del feminisme m'interessen enormement. És molt important destacar que el feminisme no existeix, que l'única cosa que existeix són els feminismes. En plural. Com no existeix l'independentisme, sinó que existeixen independentismes diversos. M'agrada implicar-me en aquests debats, però no des de l'assaig polític, segurament més des de la ficció. En definitiva, això que faig és un assaig, però té un punt que se'n va cap a la cap a la fantasia. Avui dia em sembla que hi ha aportacions feministes que són autoritàries. Com a dona em demanen de saber què vull en cada moment en una relació sexual. I jo no vull tenir aquest pes a l'esquena. Jo vull tenir la llibertat de no saber. I la llibertat que aquella persona que és diferent d'una altra em despertarà coses diferents. Jo vull poder experimentar. Vull poder ser tan lliure com un home. És a dir, per què Albert Serra pot fer *Liberté*? Una pel·lícula pornogràfica preciosa, delicadíssima, i quan ho fem les dones són unes porques?

–**Canviant de tema, Llegir petit què vol dir?**

–A mi m'agrada centrar-me en una cosa bastant estreta i bastant particular. I no agafar un gran discurs o un gran fenomen, sinó potser una cosa petita. Com *La mort i la primavera*, que és una novel·la tentacular que parla de mil coses, des de la transcendència, el desig, l'assassinat o la llum. Doncs mira, ara de *La mort i la primavera* n'agafo el ritual de passar per sota el riu, i què ens diu aquest ritual. A partir d'aquí potser se'n treu

alguna conclusió, de la novel·la en general, però és que, de debò, volem gastar aquestes totalitats. Aquesta manera de llegir em ve molt de les converses amb dues persones, Arnau Pons i Maria Bohigues. Arnau Pons llegeix d'una manera que va molt a contracorrent del que es fa a Catalunya. Defensa lectures polítiques de coses fantàstiques. I Maria Bohigues és una persona a qui no interessa el grandíssim discurs.

– **A *Llegir petit* feu un homenatge als vostres autors de capçalera.**

– Fins i tot l'altre dia un editor em va dir que potser tenia un imaginari una mica estret. No és que en tingui prou, jo vull aprendre moltes més coses. Però sí, llegeixo petit d'entrada amb ells, perquè m'ajuden molt a pensar.

– **Potser llegim massa de premsa?**

– Llegim d'una manera molt grollera de vegades. Tenim tendència a retre homenatges o bandejar coses. Per exemple, Pasolini és un autor que m'interessa enormement, però que em desperta sentiments molt contradictoris. És a dir, a vegades m'encanta i a vegades em crea rebuig.

– **Pasolini no hi surt a *Llegir petit*?**

– Exacte. Ho dic al pròleg. Tota tria és una exclusió. Tampoc no hi ha un text sobre Sebastià Perelló, que és un dels autors que més admiro de la literatura catalana, i que més em fan pensar. Jo callaria i només l'escoltaria hores. M'agradaria que hi hagués un *Llegir petit 2*.

– **Quan caminàvem cap aquí, m'heu comentat que havíeu llegit la proposta d'Alhora sobre la llengua a les escoles i en volíeu parlar.**

– Quan he vist el que ha dit Clara Ponsatí, número 1 de la llista d'Alhora, m'he quedat tan impactada, que he pensat, no sé si ara et podràs concentrar amb l'adulteri. Segregar per llengua em sembla aberrant. Sóc conscient que tenim un problema amb el català i que el català s'ha de protegir, i s'ha de fer una discriminació positiva. Jo també tinc un fill que va a l'escola, l'escola pública catalana, i sé que passen coses amb la llengua. Però segregar els alumnes per llengua crec que pot obrir les portes a altres menes de segregacions i, en el cas d'Alhora, la por és que acabin segregant entre pobres i rics. És a dir, que acabin apuntalant la segregació que ja existeix. Perdona, però què dius de posar fi a la immersió lingüística? Espero que la gent s'atreveixi a debatre públicament aquests temes de manera respectuosa. Perquè allà hi ha una llista ingent d'artistes i d'intel·lectuals que legítimament defensen aquesta causa. I la veritat és que arriba un moment que és molt pesada aquesta cosa de l'artista, com si tingués més a dir que el botiguer. Posar tants artistes allà, per mi és un gest d'un elitisme cultural que diu molt de com entenen la cultura. Jo no vull que el meu fill el segreguin per llengua. Jo no vull viure en una societat segregada per res, perquè ja hi ha segregacions avui dia, eh? El que voldria és que desapareguessin les segregacions.

—**A les eleccions del 12 de maig, l'independentisme s'hi presenta amb molts partits.**

—Jo ara he fotut l'artilleria sobre Alhora, però he de dir que hi ha personalitats en aquella llista de qui jo valoro enormement l'obra que fan. El problema no és personal, la diferència és política. És cert que en el món independentista hi ha una gran diversitat, a mi em sembla positiu. Em sembla meravellós que Junts per Catalunya finalment hagi ensenyat les cares i fixin una senyora de Silicon Valley i que, per tant, ja es veu que el neoliberalisme més atroç està vinculat a Carles Puigdemont. A mi ja m'ho semblava fa temps que allò era dreta pura, però ara és bastant diàfan. També hi ha l'extrema dreta independentista amb allò de Ripoll, racista. Llavors queda Esquerra Republicana i la CUP, que és un espai que jo no compraria del tot, però m'hi sento potser un punt més còmoda. No hem parlat dels Comuns. Potser si dic això em penjaran de la plaça, però m'és igual. Per mi els Comuns no són ni seran mai l'enemic. Mai de la vida. Són un actor imprescindible. I això en la cultura catalana no queda bé dir-ho. Per mi el problema dels Comuns és amb la cultura catalana que la reduïen a un nivell bastant desagradable, però en l'àmbit social i la qüestió climàtica, crec que ofereixen propostes més reals i concretes.

—**Teniu ganes de votar? O us fa mandra?**

—No, no. Jo no tinc mai mandra. Jo em sento amb el deure profund de votar i m'agrada parlar del deure que tenim. En les últimes eleccions estatals, una part molt minoritària de la cultura catalana, em va tirar molt la cavalleria per sobre. Per haver estat en contra de l'abstenció. Vaig fer un article que es deia *Contra l'abstenció* i hi havia un moment en què hi havia una metàfora. Jo deia que votaria pensant en Lorca i en Rodoreda, perquè per mi era votar pensant en un poeta espanyol gai assassinat pel franquisme i en una autora catalana exiliada que és una mina lingüística, i una gran defensora de la cultura catalana. Per mi, aquesta unió és important.

—**I què va passar?**

—Quan van veure Lorca els va entrar urticària. Bé, perquè són racistes i ja està.

—**Us situeu més en la conciliació dels intel·lectuals? Recordo que en l'anterior entrevista vam comentar la polèmica sobre el xarneguisme.**

—A mi m'agrada el diàleg entre la intel·lectualitat catalana, espanyola i de Pequín. Però alhora hi ha ponts que

a mi no m'interessen. I el món xarnego crec que ha estat instrumentalitzat per xarnegos. I ha estat ridiculitzat per catalans. És complicadíssim i jo no sé on ficar-me. Jo l'única cosa que sé és que tinc una àvia de Còrdova que va tenir fills mallorquins.

 3 COMENTARIS

COMENTEU

RECOMANEM

El català entra amb força a la campanya electoral

"Estem tossudament alçats": els sanitaris es conjuren a blindar el català al sector

Eleccions a Catalunya 2024: última hora i informació pràctica

I si Puigdemont és detingut de camí cap a la investidura? Llarena l'hauria d'alliberar

El racisme. Editorial de Vicent Partal

Dolors Feliu: "No em presento al secretariat de l'Assemblea, no tinc forces"

Bernat Lavaquiol: "ERC fa servir Tomàs Molina per posar un llacet a la merda que li arriba del PSC"

Jordi Graupera: "Amb aquest material no es pot fer la independència i la gent ho ha de saber"

La premsa lliure no la paga el govern. La paguem els lectors.

Fes-te de VilaWeb, fem-nos lliures.

FER-MEN SUBSCRIPTOR

des de 75€ l'any

